

ผลของการให้คำแนะนำ ต่อความรู้เรื่องโรค และความเชื่อด้านสุขภาพ
 ในกลุ่มคนที่เป็นพาหะของโรคธาลัสซีเมีย

The Effect of Planned Instruction on Knowledge and Health Belief
 in Thalassemic carrier

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาพยาบาลศาสตร์
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
 พ.ศ. 2532

ISBN 974-586-561-3

สงวนลิขสิทธิ์

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจาก China Medical Board of New York, Inc.

อภินันทนาการ
 จาก
 หน่วยงาน: พยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชื่อวิทยานิพนธ์ ผลของการให้คำแนะนำต่อความรู้เรื่องโรคและความเชื่อด้านสุขภาพ
ในกลุ่มสมรสที่เป็นพาหะของโรคธาลัสซีเมีย
ผู้วิจัย สมใจ พุทธิพิทักษ์ผล
ปริญญา วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (พยาบาลศาสตร์)
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ยุพิน จันทระ วท.บ., ค.บ., ค.ม.

กอบกุล พันธุ์เจริญวรกุล วท.บ., M.S., Ph.D.

สุจินต์ กนกพงศ์ศักดิ์ วท.บ., พ.บ., ว.ว.(สูติ-นรีเวช)

วันที่สำเร็จการศึกษา 20 เมษายน พ.ศ. 2532

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการให้คำแนะนำต่อความรู้เรื่องโรคธาลัสซีเมีย และความเชื่อด้านสุขภาพในกลุ่มสมรสที่เป็นพาหะของโรคธาลัสซีเมีย กลุ่มตัวอย่างเป็นหญิงตั้งครรภ์ที่มาฝากครรภ์ครั้งแรกที่แผนกฝากครรภ์ โรงพยาบาลศิริราช ซึ่งได้รับการตรวจวินิจฉัยว่าเป็นพาหะของโรคธาลัสซีเมียชนิดใดชนิดหนึ่ง รวมทั้งสามีของหญิงตั้งครรภ์เหล่านั้นจำนวน 40 คู่ การเลือกกลุ่มตัวอย่างเป็นการเลือกแบบเจาะจง โดยให้กลุ่มตัวอย่าง 20 คู่แรก เป็นกลุ่มควบคุม ซึ่งได้รับคำแนะนำจากแพทย์หรือเจ้าหน้าที่อื่น ๆ และกลุ่มตัวอย่าง 20 คู่หลัง เป็นกลุ่มทดลอง ซึ่งได้รับคำแนะนำร่วมกับหนังสือคู่มือคำแนะนำจากผู้วิจัย

ผู้วิจัยประเมินความรู้เรื่องโรคธาลัสซีเมีย และความเชื่อด้านสุขภาพ ก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ และนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. หญิงตั้งครรภ์และสามีในกลุ่มทดลองมีความรู้เรื่องโรคธาลัสซีเมีย ภายหลังจากได้รับคำแนะนำสูงกว่าในกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .001$)

2. หญิงตั้งครรภ์และสามีในกลุ่มทดลองมีความเชื่อด้านสุขภาพภายหลังได้รับคำแนะนำ สูงกว่าในกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .05$ และ $P < .01$) ตามลำดับ

และเมื่อวิเคราะห์ความเชื่อด้านสุขภาพของหญิงตั้งครรภ์และสามีเป็นรายหมวดพบว่า

2.1 หญิงตั้งครรภ์ในกลุ่มทดลอง มีการรับรู้ความรุนแรงของโรค และการรับรู้ประโยชน์ของการรักษา สูงกว่าในกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .01$ และ $P < .05$) ตามลำดับ

2.2 สามีของหญิงตั้งครรภ์ในกลุ่มทดลอง มีการรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรค การรับรู้ความรุนแรงของโรค และการรับรู้ประโยชน์ของการรักษา สูงกว่าในกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .05$, $P < .001$ และ $P < .01$) ตามลำดับ

Thesis Title The Effect of Planned Instruction on Knowledge
and Health Belief in Thalassemic carrier.

Name Somjai Puttapitukpol

Degree Master of Science (Nursing)

Thesis Supervisory Committee

Yupin Chandaragga B.Sc, B.Ed., M.Ed.

Kobkul Phanchaoenworakul B.Sc, M.S., Ph.D.

Sujin Kanokpongsakdi B.Sc, M.D., Dip.Thai Board
of OB & GYN

Date of Graduation 20 April BE. 2532 (1989)

ABSTRACT

The purpose of this study was to investigate the effect of planned instruction on knowledge about Thalassemia and health belief in pregnant carriers of Thalassemia and their husbands. Quasi-experimental research was implemented. The sample was composed of 40 pregnant carriers of Thalassemia who first attended prenatal clinic at Siriraj Hospital and their husbands. The couples were purposively assigned into 2 groups. The first 20 couples were control group who received routine care from the hospital personnel and the next 20 couples were the experimental group who received the instruction and handbook about Thalassemia from the researcher.

The pre-test knowledge about thalassemia and health belief of all couples were evaluated prior to the study. One week after the instruction, the questionnaires of knowledge and health belief were evaluated again. Data were analyzed by using t-test.

The results were as follows :

1. The pregnant women and their husbands in the experimental group demonstrated significantly higher scores on knowledge about Thalassemia than those in the control group. ($P < .001$)

2. The pregnant women and their husbands in the experimental group demonstrated significantly higher scores on health belief than those in the control group. ($P < .05$, and $P < .01$) respectively.

However, when health belief of the couples were further analyzed in detail, it was found that

2.1 The pregnant women in the experimental group demonstrated significantly higher scores on perceived severity and benefit than those of the control group ($P < .01$ and $P < .05$) respectively.

2.2 The husbands of the pregnant women demonstrated significantly higher scores on perceived susceptibility, severity and benefit than those of the control group ($P < .05$, $P < .001$ and $P < .01$) respectively.